

ul. Bodlażewska - VIII / 94

FUNDACJA GENERALNEJ KASY
ARMII
ul. Powstańców Armii Krajowej 14
00-485 Warszawa
tel. 22 652 21 12
e-mail: kasa@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 550 15 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

poprzedni nr K-674/1411

5,104 zł

Henryk Kominiński
bracia:
Justyna Lebrowska

7-100 Toruń

Toruń
Bat. Śmierci
+ Bukiewicz Wanda

UK: 674/1411 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Bukiewicz Wanda.....

J: 92-674/1411 Tom.....

Tomini „Dzł. Śmierci“.....

I./1. Relacja k. 3 s. 1-3

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 2 s. 1-2

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. — 1945

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 33

VI. Fotografie obciat i ikonografii

1/1. Relacja - Bukiewicz Wanda

1. Biogram-relacja autorstwa Słomyke
Słamińskiego, mpis kop.

k. 1 5, 1

2. jak wyżej - druga wersja, mpis
kop.

k. 2 5, 2-3

Re. K- 674/1411

Bukiewicz Wanda (1887-1940), współorganizator. "Batalionu Śmierci".

Ur. 31.I.1887r. we Frankfurcie n)Mensem w Niemczech. W 1908r. ukończyła Sem. Naucz. w Lesznie i do 1920r. uczyła w Wysocku i Kępie w Włp. Od 1920r. pracowała jako nauczycielka w Toruniu (szk. wydziałowa, szk. ćwiczeń). Od 1934r. na emeryturze.

Działalność konspiracyjną rozpoczęła pod koniec 1939r. w "Batalionie Śmierci", podziemnej organizacji skupiającej toruńską młodzież szkół średnich. W ramach tej organizacji w kontakcie z innymi tworzącymi się tj. organizacjami zajmowała się jako opiekunka pionu żeńskiego "Batalionu Śmierci", m.in. działalnością charytatywną na rzecz jeńców polskich więzionych w fortach na Podgórzu w Toruniu i ich rodzin. Aresztowana przez gestapo 6.III.1940r. w czasie przeprowadzenia masowych łapanek w Toruniu, przetrzymywana w Forcie VIII do lipca przewieziona została następnie do więzienia w Bydgoszczy. Skazana na karę śmierci, więziona była od 9.IX.1940r. w Warszawie na Pawiaku. Rozstrzelana razem z komendantką żeńskiego pionu "Batalionu Śmierci" Jadwigą Kowalską, 17.IX.1940r. w Palmirach.

APAK Toruń, dokum. Inspektoratu AK Toruń, AP Toruń, z esp. akt: Insp. szk. 1920-1939, t.46; E. Zawacka Polki toruńskie w konspiracji, Roczn. Tor. Nr 16 z 1983, s.44; H.S. Kamiński, Losy nauczycieli i pracowników oświaty m. Torunia i pow. toruńskiego w latach 1939-1945, Roczn. Tor. Nr 20 s.102.

Henryk S. Kamiński

2

Wanda Bukiewicz (1887-1940), nauczycielka, członek "Batalionu Śmierci".

Wanda Bukiewicz ur. 31 stycznia 1887r. w Frankfurcie nad Menem w Niemczech. Seminarium Nauczycielskie ukończyła w 1908r. w Lesznie i od tego roku do 1920r. uczyła w Wysocku Wielkim i Kępnie w powiecie Ostrów Wielkopolski, woj. poznańskie. Od 1 kwietnia 1920r. rozpoczęła pracę nauczycielską ^{in Toruniu} najpierw w szkole wydziałowej, przechodząc następnie do szkoły ćwiczeń przy Państwowym Seminarium Nauczycielskim (męskim), by po roku przejść do szkoły ćwiczeń przy Państw. Seminarium Nauczycielskim (żeńskim), w którym pracowała do końca 1933 r., ucząc języka polskiego i historii. W roku Szkolnym 1925/1926 korzystała z płatnego urlopu i ukończyła w Toruniu Państwowy Wyższy Kurs Nauczycielski (WKN) z grupy przedmiotów humanistycznych. Była członkiem Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego i od 1926r. nieustrudzonym przewodnikiem prowadzącym wycieczki po Toruniu. Decyzją Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego w Poznaniu została przeniesiona z dniem 31.12.1933r. w stan spoczynku.

Wanda Bukiewicz związała się pod koniec 1939r. z powstającym antyhitlerowskim ruchem, wstępując do "Batalionu Śmierci", organizacji skupiającej młodzież szkół średnich (głównie harcerzy) i inteligencję toruńską, w tym również nauczycieli. "Batalion Śmierci" podjął walkę w formie dywersji i sabotażu, propagandy, wydając własną gazetkę z nasłuchu radiowego pisaną na maszynie pt.: "Za

Naszą i Waszą Wolność" oraz ulotki. Działała też grupa żeńska, której Wanda Bukiewicz była opiekunem, organizując działalność charytatywną na rzecz rodzin i jeńców polskich przetrzymywanych w fortach w Toruniu na Podgórzu.

Aresztowana została 6 marca 1940r. przez gestapo, przetrzymywana była w Forcie VIII do lipca t.r., przewieziona następnie do

3

więzienia w Bydgoszczy. Wyrokiem niemieckiego sądu wojskowego skazana na karę śmierci. Od 9 września 1940r. przebywała w Warszawie na Pawiaku, rozstrzelana 17 września 1940r. w Palmirach

Arch. Państw. w Toruniu, zespół akt: Insp. Szkolny 1920-1939, teżka osob. 46; Dz. Urz. KOSP w Toruniu Nr 9 z 1945r. poz. 148 s. 216; W. Jastrzębski: Terror i zbrodnia. Eksterminacja ludności polskiej i żydowskiej w rejencji bydgoskiej. Warszawa 1974, s. 216; T. Jaszowski: Gestapo w walce z ruchem oporu nad Wisłą i Brdą. Bydgoszcz 1985, s. 76, 78, 79; K. Ciechanowski: Ruch oporu na Pomorzu Gd. Warszawa 1972, s. 106, 108, 355 (podano błędną pisownię nazwiska Butkiewicz); M. Walczak: Działalność oświatowa i martyrologia nauczycielstwa polskiego. Warszawa 1987, s. 407; Słownik uczestniczek walki o niepodległość Polski 1939-1945, s. 54; D. Steyer: Z dziejów ruchu oporu w Toruniu (1939-1945). Rocznik Toruński Nr 9, s. 273, 274 (podaje też błędnie nazwisko); Z. Waszkiewicz: Z dziejów ruchu oporu w Toruniu Rocznik Tor. Nr 15, s. 60-61; El. Zawacka: Polki toruńskie w konspiracji. Rocznik Tor. Nr 16, s. 44; K. Przybyszewski: Dzieje PTK Oddz. w Toruniu. Rocznik Tor. Nr 14, s. 242; Wł. Bartoszewski: Warszawski pierścień śmierci. Warszawa 1967, s. ; H. S. Kamiński: Losy nauczycieli i pracowników oświaty m. Torunia i pow. toruńskiego w latach wojny 1939-1945. Rocznik Tor. Nr 20, s. 102.

Regety w zbiorach Fund.

Henryk S. Kamiński (Toruń)

II. Materiały uzupełniające rezerwy -
- Bukiewicz Wanda:

1. Szamirski S., biogram „Bukiewicz Wanda”,
[w:] 5004. biogr. konspiracji pomorskiej
1939-1945, Tom 1 1994, z. 1, s. 49, kserokop. k. 1 s. 1
2. art. „Młice ochronne”, Gazeta Wyborcza,
8.07. 1996, kserokop. k. 1 s. 2

A

Bukiewicz Wanda (1887-1940), współorganizatorka "Batalionu Śmierci" w Toruniu.

Ur. 31 I 1887 r. we Frankfurcie nad Menem w Niemczech. W 1908 r. ukończyła Seminarium Nauczycielskie w Lesznie i do 1920 r. uczyła w Wysocku i Kępie Wlkp. Od 1920 r. pracowała jako nauczycielka w Toruniu (szkoła wydziałowa, szkoła ćwiczeń). Od 1934 r. na emeryturze.

Działalność konspiracyjną rozpoczęła pod koniec 1939 r. w "Batalionie Śmierci", podziemnej organizacji skupiającej toruńską młodzież szkół średnich. W ramach tej organizacji w kontakcie z innymi tworzącymi się tu organizacjami zajmowała się, jako opiekunka pionu żeńskiego "Batalionu Śmierci", m.in. pomocą na rzecz jeńców polskich więzionych w fortach na Podgórzu w Toruniu i ich rodzin. Ujęta przez gestapo 6 III 1940 r. w czasie przeprowadzania masowych aresztowań w Toruniu, przetrzymywana w forcie VIII do lipca, przewieziona została następnie do więzienia w Bydgoszczy. Skazana na karę śmierci, więziona była od 9 IX 1940 r. w Warszawie na Pawiaku. Rozstrzelana razem z kmdtką żeńskiego pionu "Batalionu Śmierci" Jadwigą Kowalską 17 IX 1940 r. w Palmirach.

AP AK, T.: Bukiewicz W., Kowalska J., Lipska-Koziółowa H.; AP Toruń, zesp. akt: Insp. szk. 1920-1939, t. 46.

Ciechanowski, *Ruch oporu...*, Zawacka, *Szkice...*; Kamiński H. S., *Losy nauczycieli...*, Rocznik Toruński, nr 20, s. 102.

Henryk S. Kamiński

Źródło: "S. B. K. P. 1939-1945" pod red. E. Zawackiej,
H. Maciejewskiej-Morankowskiej, cz. I, Toruń 1994.

ulice Wandy Butkiewicz

Gazeta Wyborcza
8.07.96

2

Ulice ochrzczone

Trzy nowe ulice na Osiedlu Pod Dębową Górą otrzymały nazwy: Wandy Butkiewicz, ppłk. Jana Palubickiego i inż. Jana Brody.

Dwa pierwsze nazwiska zaproponowała Fundacja Archiwum Pomorskie Armii Krajowej. Wanda Butkiewicz pod koniec 1939 r. rozpoczęła działalność konspiracyjną w „Batalionie Śmierci” – podziemnej organizacji skupiającej toruńską młodzież szkół średnich. W marcu 1940 r. schwyciła ją gestapo. Została rozstrzelana wraz z komendantką żeńskiego pionu BS Jadwigą Kowalską we wrześniu 1940 r. w Palmirach. Ppłk artylerii Jan Palubicki w wojnie obronnej 1939 r. dowodził Ośrodkiem Zapasowym Artylerii Konnej i garnizonem we Włodawie. Ciężko ranny pod Hrubieszowem, dostał się do niewoli niemieckiej. Od października 1943 r. był komendantem Okręgu Pomorze AK. Po rozwiązaniu AK wstąpił do organizacji „Wolność i Niezawisłość”. Aresztowany w sierpniu 1945 r., dostał półtora roku więzienia. Potem inwigilowany, pracował jako stróż. Zmarł w 1982 r.

Z kolei Jan Broda był zdolnym inżynierem, autorem nowych rozwiązań budowlanych. Do literatury specjalistycznej przeszła konstrukcja znana jako „dach Brody”. Są to sklepienia wzorowane na prymitywnych zwieńczeniach lupinowych, mogą mieć rozpiętość do 30 m. Tuż po wojnie zbudował dla obserwatorium UMK w Piwnicach kopułę obrotową z otwieranym oknem dla lunety. Konstrukcja do dziś uchodzi za mistrzowską.

DAC

T: K-674/1411 Pom.

Toruni

Bukiewicz Wanda

V. Skarty informacyjne

k. 33

Forum
Batalion Samuraj

Bukiewicz Handa, nauczył ich
Forum, w tym celu konstruując
organizacji i Forum, Batalion Samuraj
w Warszawie 6.10.1940 r. zamordowana
i męczona i wydzierany

Ciekawostki - str. 355

1
 2
 3 Batalion Śmigły
 Toruń 2.

4 Butkiewicz Wanda s
 nauki i sztuki gimnazjum w
 Toruniu

6
 8
 9
 10 Toruń 112 ul. Fordońska w Forcie VII w Toruniu
 11a 1945

12 Warszawskiej Żołnierzy: „Zobowiązanie wobec wojennych
 i powojennych Toruńskich żołnierzy i
 Polaków. Toruń v. 80 w 15 str 57-70

P.W. wchodziła w skład zastępcy „Batalionu
 Śmigły” wraz z ^{całkowicie} ~~całkowicie~~ liczącymi: 11awigacji
 Kontakt z organizacją przed koniec 39 r.

1 - - - 2 - - - 3 Batalion Jmierski³
 w Toruniu

4 Bukiewicz Wanda 5
 emer. nauczycielka 7

6 - - - 8 - - - 9 - - -

10 - - - 11 - - -
 12 a. Arty. marec 1940
 -> Toruń. Została do
 obozu Kone.

12 "Toruniści w ich oporze. Nieznane karty historii"
 [opm]. 2 w. l. 20/82 s. 13.

B.W. była członkiem Tor. Batalionu Jmierski. Pełniła
 do organizatorów "Batalionu"

4.

2 ul. Bartoszewski, Włocławek, Przewodnik S. 108

1

2

3 Toruń
Bar. S.

4 Bm. Krawiec Wanda S.

6

7

8

9 m. 31. 3. 87

10

11 IX 40

12 "Słownik"
"ant. "Bydgoszcz 13" Nowosiel" 20 X 1979
Bartoszewski H. Włocławek, Przewodnik S. 69
pamiętała?)

emerytowana, zmarła Sennia zmarła w Toruń

Tornow

5,22. 5,22.

R. 127/II Tornin

Tornin 1/5
Batolion smierci

+ ~~Batolion smierci~~ vel Bukwenta Kowca

Tornin ul. Koszarowa 13
adres okupacyjny

ur. około 1895 r.

1945
październik 1940 r.

1. Cichawski: Kuch Oporn na Pom. Gokulskim 1939-1940
m.o nr. Warszawa 1972 str. 106, 108, 355

2. Not. i Kobiety z Batolionu smierci Leonarda Biernacka

3. rel. Pałacowej - Ostojskiej z R. 127/II Tornin i rel. in.

4. Miejsce karim, stracim i spoczynku ofiar okresu hitlerowskiej okupacji
w Torninie: składowy 28-45. Maszynowa praca Komisji sk.

Historycznej przy Ławdzie Oddziału 2 Pol. w Tommie str. 51
red. funkcjonalna Maria z dn. 1-07-1979r. z Tommie nr. 127/II Tomie.

1	2	3	Toruni	6
4	Butkiewicz Wanda	5		
6	namierysielka Toruni	7		
8		200 kartek. 2maja	9	
10	Toruni		11	działaczka KOP.
12	członkini lotoski: "Terror i broń"			arekt. w marcu 40r. zginęła w czasie śledstwa w więzieniu w Bydgoszcz.

4 216 Komenda Obrony Polski (KOP) była pierwszą
o zasięgu ogólnopolskim organizacją konspiracyjną
na Pomorzu Gd. Środek kierowniczy mieścił się
w Toruniu. Wydawano tam gazetkę pt. Polska Syje
W marcu 40r. były pierwsze aresztowania, które miały

Zwiazek z wyliczeniem dozwolonej organizacji w Tommie
"Batalionu Mirosza"

TORUŃ

BATALIONY 7
ŚMIERCIAŁO
ROD

+
1940 BUKIEWICZ KAMPA
rob. Stow. poległym Muśk. Walki ... 5 54
uc. w Lesznie 1945 uc. w Toruniu 1945
od 1940 czł. „Batalionu Śmierci na Wolność”

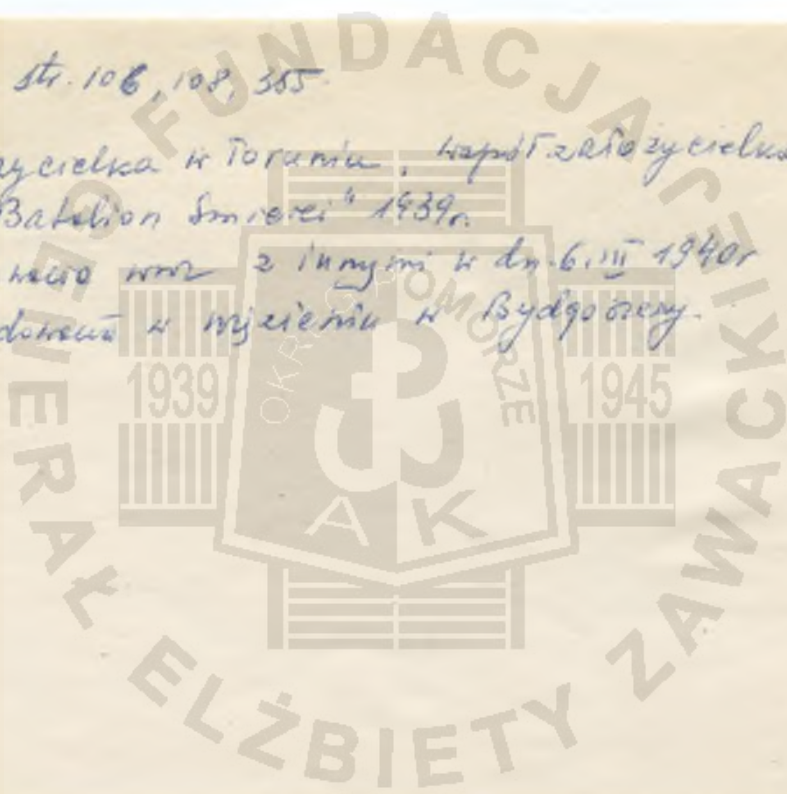
† Butkiewicz Wanda, nauczycielka gimnazjum^{8.}
Ciechanowski Konwój
Ruch oporu na Pomorzu Gd. 1939-45
W-wa 72 MON

jedną z założycieli „Batalionu Śmierci”,
organizacji, kt. powstała w grud. 39, w Toruniu.
Aresztowana w marcu 40, skazana na śmierć
wraz z całą kierownictwem „Batalionu Śm”,
który przestał istnieć. str. 106, 108, 355

Cisak str. 106, 108, 385.

9.

Memoriałka w Toruniu, kapłan zaleźcielna
ory "Batalion Smierci" 1939.
Krentonice wraz z innymi w dn. 6. III 1940
Zawordonec w miejscu w Bydgoszczy.

Butkiewicz

Butkiewicz vel Butkiewicz
⊕ Butkiewicz Tłanda [Ciech. 106; 108; 355;] ^{AGy Bion} ^{Samica} ^{Tosani}
Ameryk. m. the Sam Hauer & Torrance
Skoty, ciereci KOP

Praktyka Samici - 200 art. "Kolejny z Bion-Samici"
rel. 43/Pam
rozstrzelane w r. 1940

~~rozpracowanie rozpracowania pow. Torrance~~

~~muzyka Butkiewicz~~

~~Rozwinięcia 27~~

~~tel. 259-78~~

~~(Pracownicy na p. Bednarskiego)~~

fakty o Panowicki

wzmianka w rel. 2/Pam Patkiewicz-Orayday

wzmianka w liście p. Beckma z Torrance

informacja ewent. na p. Melochi, ul. Zygalska

Zobacz wypis z Cichanowskiego w Kowalskiej folder

5.22.5.22

MU

Pomorze

"Batalion Śmierci"

Ravensbrück

+ Bukiewicz Wanda wd. Bukiewicz

Nazwisko i imię

Nazwisko panienskie

Pseudonimy

Nazwisko okupacyjne

Imiona rodz. nazwis. matki

Data i miejs. urodz.

Adres obecny

Data i miejs. śmierci

III 1940 w wstulane w Bydgoszcz, w więz. (przy puszczeniu)

Zróżne i zapisy biograficzne:

Z wykazu Ciotkiń Kółca Ravensbrückarek

w Bydgoszczy; aresztowana 6 III 1940 r. w Toruniu

rozstrzelana w Bydgoszczy

2) Wiechowicki "Pios. gwiazd" na Pm. Gdańsk 1939-45

15-wa W. Ok. 1972 str. 106. - "Nacjonalistyczny głos" / M.B.

Toruń.

Winn. opisy „Batalion sanitarny” Toruń, Aktywem
6. III, 1940 r. — kawalerom i wzięciu w Myd-
gony.

+ 5.22.5.22

12. ✓

Tomasa

Batalion Inżynierów

Bukiewicz Nauda
Nazwisko i imię Bukiewicz

Nazwisko partyjskie

Pseudonimy

Nazwiska używane w czasie okupacji

Imiona rodziców, nazwisko matki

Data i miejsce urodzenia

1940 Bydgoszcz

Adres obecny

Data i miejsce śmierci ew. przyczyna

ŹRÓDŁA I ZAPISY BIOGRAFICZNE:

Tomasi
Pamięć Gdańskiem 1939-45. 4-12 MON 1972 s. 106

Naučycielska forma, celom knižp. organizácii "Ba-
telion smierci" - Poruč. Armitovana 6. VI. 1940r. -
zameriavane v nízkeciu v Bydžovce,

verejn. v Kovalčok Jadrige

2) Leonarda Brimacka, "Kobity z Babelionu smierci".
Armitovane 6. VI. 1940r. Janymane vora z inymi dnevostami
v forai v Tomni. Zastdrama na ~~knih~~ smierci verejn
z Jadrige Kovalok, Vysek vykonane
z sel. Pata samej Dstojkcej

2) W. Jastrzabki, "Teror i Zbrodnia [o] Interpress 11-va 1929
st. 216.

15 marca 1940r. v K. O. P. v Tomni. Ise arestovane: Mladj
ane zvysek z "Babelionu smierci" do ktorego B. U. uclivista. Pato d
30 Kobity koleianek B. U. i Kovalok Jadrige previenane do Bydžovce i
stresane. Route porci do obzadi. Byla naučycielska v Tomni.

Pomorne

Batalion "Smierc" 13

+ Bukiewicz Wanda

Jaszowski Tadeusz: "Gestapo w walce z ruchem oporu nad Wisłą i Brdą". Bydgoszcz 1985. wyd. Pomorne.

s. 76, 78, 79.

26 "Do kierownika „Batalionu Smierc” jego emblematy zaliczają również nauki cywilizacji, in. Kniżki Jadzi” Bukiewicz Wanda.

28 5 marca 1940r. aresztowano W. Bukiewicz i Jadzi Kowalski.

29 „Wielka siła a wrodzi W. Bukiewicz (i inni) usnawiali z Kuroń mielnio organizacji przekarano do Gestapo w Bydgoszcz. Skarano na śmierć... W stosunku do niego i jego kary wykonano przez

powołanie na terenie województwa pomorskiego
(w Bydgoszczy) w składzie do kobiet - przez zjednoczenie
w województwie w Poznaniu.

Włocławek

+ Kanda Bukiewicz

tel. z du. 1.07.79 r. z Toruniu Jarosław Marci.
nr. 127/II Toruń.

11 Kanda Bukiewicz była moją
nauczycielką w Państw. Seminarium Noweyculskim, Żensk.
w Toruniu (przed wojną I II). Mieszkała w Toruniu ul. Kosza-
rowa 13. Tam zostaliśmy razem aresztowani. Miała kon-
takty z kolegami się w Toruniu i wielu oporni. Pomogłam
jej przed aresztowaniem ukryć aparat radiowy.
Razem byliśmy w Forcie VIII w Toruniu, musi wyne-

ziono do Ravensbrück, jest skazano na śmierć.
Nie wiem gdzie i kiedy wykonano wyrok.

Urodził się około 1895.

Dostarczał wiadomości radiowych i uchodził za opornego
i współpracownika z nim. Za to został aresztowa-
ny 6.03.1940 r. w Toruniu. Potem stracony.

Włocławek

Tom 15
Batalion
Śmierci

+ Bukenciu Wanda, ur 31 I 1887 we Frankfurtu u Menau
współpracownice tajnej organizacji Batalion Śmierci
przechrabie wstąpiła w 1940
Orenburgu 5 III 1940 wzięta u tomistkim Foxii VIII
wzięta u Bydgoskuy, skazana na karę śmierci, od 9. IX 1940
na Pamiątku u 11-letniej wstąpiła 17 IX 1940 u
Palmirach

Henryk S. Kaminiski, kom. naczelny i przewodniczący
Komitetu Pomocy i Pomocy Komunistycznej w l. 1939-41
1.102

H. Lipska, E. Zawadzka, Toruńskie w Palmirach.
Nowoici 1986 u 183 z 19.07.

(na podot: listy starożytnych, m. in. o wojnie, prace Juliusza
Wanda Grunberga, prace strażnicy m. in. o Kuli)

59

Tornis 16.

+ Bukiewicz Wanda (vd Bukiewicz)
ur. około 95 31. 3 1987

była manijaczka z Senni karcz Tornis
wrazem siostrzanicą miłkowską Kornelą Kanasową 13
dotarła do wiadomości rd. francuzem jej 4 To-
rumin wchłodzi oporn
cment 6. 10 40

12. - dane podaje 1 VII 79 Maria Jarymowicz, kuzynica
Bukiewicz, mieszkała 2 ul. i warem 2 jej awanturane
Pomocia jej pod awanturami skryt operat rd.
Jarymowicz do Ravensbrück, Bukiewicz skrytane
na Smarce
relacja kuzynica Bronisława Lesnawdy: "Kalendarz
Tornis, ul Bena 22/97

do czołowej części "Baon Smiers" epikokata są
grupa młodych, których kimś był Jacek
Kowalski. W. Pankowski został aresztowany
6. VII 40, osadzony u fachu VIII w Toruniu. Po tej
tam pierwszej chwili 6. VII 40, gdy nas wywozono
do Ravensbrück. Wiało mi, że została
zorganizowana razem z Jakiem Kowalskim, ki-
skoty nie ustalono do którejś miejscy.

Toreu¹ 197¹
Batalion Sinosci¹

BUKIEWICZ WANDA

Naukowość i sztuka literatury w Polsce.
Zbiórka i opracowanie wrażeń
z życia i pracy w czasie wojny, z której nada-
opracowała tajny aparat - Antykomunistyczny
Stowarzyszenie w Bydgoszczy.

Źródło: Prybyłowski J.; Pamiętniki, 1928-1965.
s. 171. Rekopis, Warszawa. Biblioteka
Historii i Literatury w Toruniu.

A-2ak-94

+ Bukiewicz Wanda

Tomii 18
Bataliony
Smeru

Ur 31. III 1907 w Lesznie

zamieszkała przy ul. Korzennej 13

Od pierwszych dni okupacji zaangażowana
z ruchem oporu dostarczała wiadomości
rodzicom do komunistów wydawanych przez Batalion
Smeru w Kolno. Arestowana 6. III 1940

Wizytowana u sierpna 1940 r. a Jędrzej Kowalski
z Tomii w Bydgoszczy

źródło: E. Zarecka "Polki Tomińskie w konspiracji
miejscowej podczas II wojny światowej" s. 76

89

19
W Kuciojcie, w dniu 10. VII. 1954. r. przyjął się
człowiek, który od siebie wyznaczył, że ma
dostąpić 10. VII. 1954. r. ten ślad zapisu.
Nie odwołując się do ^{tytułu} wydanego świadectwa
J. Kowalskiego i W. Kulczyńskiego, a nie przypuszcza
zostały w myśl pol. instrukcji z dnia 8 i
zgodnie z ¹⁹³⁹ 1945 r. w sprawie

FUNDACJA
ELŻBIETY ZAWACY

u. B.

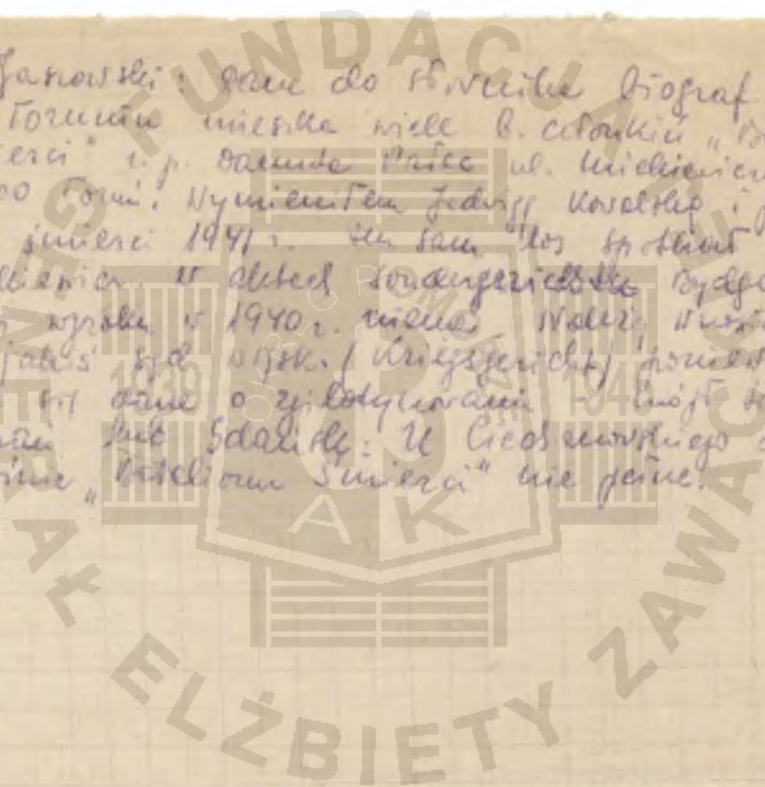
3 Leonarda Biernacka Dedycały + Wandy Bukiewicz 20,
Kobiety z Baboloni Smierci

Archiwum 6. III 1940., tymczasem mem z tymi dwiema
w formie w dokument. Znajduje się na tej smierci mem
z Jedygą Kowalską. Która wykonała

rel. z dn. 1. VII. 1979r. Les. Biernacki nr. 127/11 tamże
W. Bukiewicz należała do org. kasp. „Baboloni Smierci”
Opiekowała się grupą urodylek, których kochanką była
Jadwiga Kowalska.

Archiwum 6.03.40r. uśmiercała w Forcie VII w Formacji.
Była tam jesienią dn. 6.7.40r. gdy nastąpiło do Baren-
buck. Wiedomo, że została zgłodniewa razem z J. Ko-
walską. Niektórzy nie ustalono do dzisiaj miejsca.

21
A. T. Janowski: "Kam do Szwajcarii biograf"
"W Toruniu mieszka wiele B. Czerwinski" "Katedra
Szwajcarii" s. p. wydane przez ul. Mickiewicza 72, t. 1.
87-100 Torun. Wydziałem Jednostki Kosztów i podaniem
daty swiadczenia 1947. W tym samym roku w sprawie Wandy
Bullwina. W albed Sondergerichtliche Cyklonen tai-
Kriegs sprache w 1940. melle Walter Wursti z domu
je jako s. p. w 1940. (Kriegsgericht) powiatu praka
zup. 47 dane o zikodyzowaniu - 4. Inoje to byc
Pomian lub Sdali: W Cieslanowiczego dane
adwina "Katedra Szwajcarii" nie peme.

Pulawicz Manda

Tomii 23
Batalion Śmierci

prawdopodobnie została zgilotynowana
w Poznaniu latem (po 10.08.1940) 1940 r.

Warto:
zob. Kowalska Jadwiga (pomieszczenia i oparcia
o inf. z Obr. Kom. Bad. Żołn. Hitlerowskich
w Bydgoszczy)

ix/93-KP

Bukweunder Kanda

uzstrelona w r. 1939 [!]

Toruń ²⁴
Patalion Śmierci

zob. I.: Podnawski Alojzy - M-21 k. II/16 v
na podst. lista strat naukowych Kuratorium
Ols. Pom. - Dz. Ur. Kurat. Ols. Pom. R. 8, 1945
nr 9 z 1.11.1945, s. 216

KP-XII/93

„Batalion Śmierci”
Tęcza 26

Wanda Butkiewicz

(Język Śląski, Polska Wiekowa 'Tęcza', Tytuł, Seria 1-2, 232 k. III i IV)

Do grupy katolickiej ukonspiracyjowanej w październiku 1940 r. w Tęczy konspiracyjowej organizacji niepodległościowej „Batalion Śmierci” należała najmłodsza grunwaldzka i aktywna w latach wojny wojowniczo uczestnicząca polecała Wanda Butkiewicz. Arrestowano ją w sierpniu 1940 r. (2), skazano na śmierć, stracono

Duki ew. Wanda

27

"Biuletyn" wysłany do Lebowskiej
Krzyszyny (siostrzenicy Wandy) wócił
z adnotacją, posty, nie mieszka
pod tym adresem tj:
ul. Wojska Polskiego 49 m. 15
87-100 Tomini

XII '05 W.S.

Bukiewicz Hanka

Torun
Pocztowa Smoleń
38

aresztowana w marcu 1940. [mord.: Bukiewicz],
zamordowana

Wasiłowicz Z., Z dziejów miłości oporu...
Dziennik, Tor. 15 s. 60, 61

RP-94/

FORUM
'BAON ŚMIERCI'
29

BUKIEWICZ WANDA

Nauczycielka gimnazjalna
aresztowana 5.03.1940, Przekazana
do Gestapo w Bydgoszczy, Dostata
karty śmierci - zaktymowana
w Poznaniu (pracypodobnie)

J. 2/94 Jasiowski, Gestapo, s. 76, 78-79

30
bat śmier
u
Jonni

BUKIEWICZ Wanda

urodz. 31.I. 1887 r. w Niemcech. Współorga-
nizatorka „Batalionu Śmierci” w Jonnie.
Wyjechała przez gestapo 6.II. 1940 r. w czasie ewaku-
acji masowych w Jonnie. Skazana na
kara śmierci. Rozstrzelana w mieście w Kottke
Jadwiga Jowalska 17.IX. 1940 r. w Belmniech.

Łob. Stowick Biogr. Tomp. Pomorskiej
Fundacja „Archivum Pomorskie FR”
Jonni, 1994 r. T.1, str. 47.

W. Lewiński 2001

a

Batalion 3A
Smierci ze
Wolnosci
Pomorski
TORUN

++

BUKIENICZ Wanda

nauczycielka w Toruniu

fajne nauczanie i współzależnielka

Batalionu

1939

1945

Łob. Krzysztof Komarowski

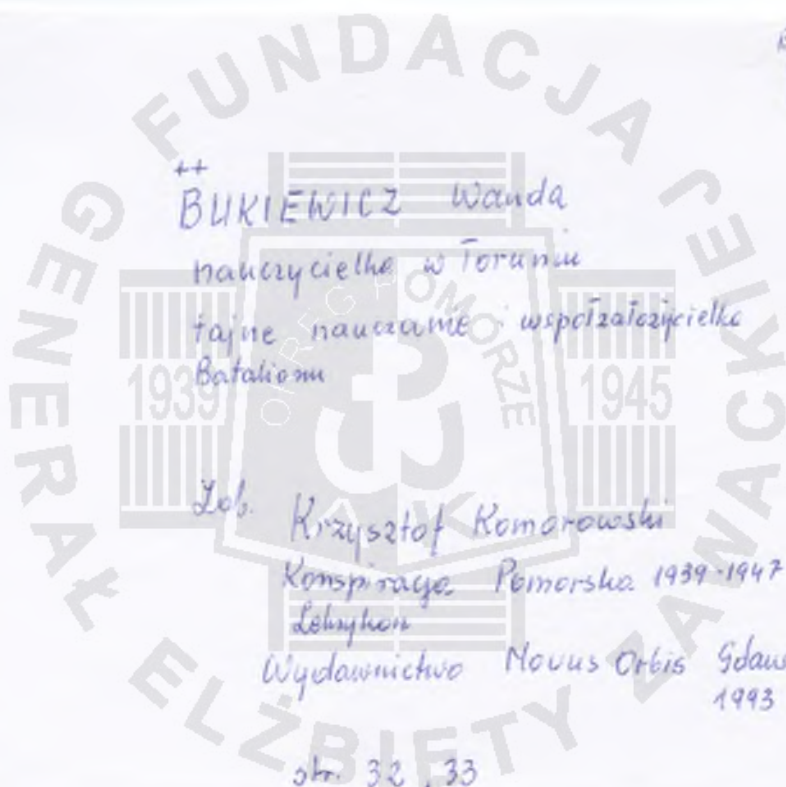
Konspiracja Pomorska 1939-1947

Łobychon

Wydawnictwo Nowus Orbis Gdańsk
1993

8 Rut
06 2003

str. 32, 33

107

Bukiewicz Hanna

Toruń
"Batelion"³²

- członek kierownictwa tor. „Batelionu Śmierci”
- emerytowana nauczycielka Szkoły Ciepłych Perłotowskiego Seminarium Nauczycielskiego Żerńskiego im. Królowej Jadwigi w Toruniu
- prowadząca mostek radiowy i sporządzała notatki do gazety konspiracyjnej
- aresztowana i rozstrzelana w Palmirach

zob. ok. Stouńska T., Było ich..., z pr.: Puch Góru na Pomorzu..., t. 2, s. 55

18 11 74.

+ Bukiewicz Wanda

* - inicjatorka założenia organizacji
torunskiej - Bataliony Śmierci za
Wolność

- zamordowana w Palmirach w 1940r.

Toruń 33
Bataliony
Śmierci
za
Wolność

zob. Lipska H., Zawacka E., Torunianie w Palmirach,
w: Ruch oporu na Pomorzu..., t. 3, s. 141

FUNDACJA

„Archiwum Pomorskiej Armii Królewskiej”
ul. Piekary 49, tel. 271-86
87-100 TORUŃ

K. Pradlażewska - VIII/94

*inf.
Kamiński Henryk*

K-674/1411

*Toruń
Bat. Śmierci*

Bukiewicz Wanda

Bukiewicz Wanda

